

naj se ji v voški izgubljeni prstani, uhani in drugi nakiti — odškodujejo s 35.000 dinarji.

Kot največji siromak in oškodovalec po vojni se je pa pokazal naš ministrijski predsednik Nikola Pašič, ki je eden najbogatejših mož v Srbiji. Prvi bi bil rad, da se mu povrne škoda. Čujmo, kaj ta „siromak“ zahteva! — Na hišah — mož je namreč mnogokratni hišni posestnik ter ima samo v Beogradu na vsakem drugem oglu svojo hišo — potem pa pride lepo po vrsti vse, kar je bilo v teh hišah. Pašič je star, ima slab spomin in v račun njegove starosti smo vzeli že marsikaj, kar je zagrešil iz pozabljenosti v naših državnih poslih, — v svoji zahtevi po odškodnini pa kaže jako biserni, naravnost presenetljiv spomin!

Kaj vam vse ne navaja! Posebno pozornost posveča — vinu. Imel ga je vseh mogočih vrst v vseh mogočih posodah in sedaj našteva: starina iz l. 1890 v treh sodih, starina iz leta 98

125 buteljkah, potem cela vrsta še drugega vina vseh mogočih letnikov, in krajev v vseh mogočih posodah in aranžiranih na vseh mogočih mestih, končno 300letna slivovka itd. — vse je označeno z največjo natančnostjo, da bi si človek mogel misliti, da je g. Pašič največ volje in zanimanja v svojem dolgem življenju družil in zbilal okrog dobre kapljice in tako tudi hranil spomin samo za te nepolične dobrote.

Neki možje imajo pa tudi druge ne precepljene stvari in v tem je tudi spomin g. Pašiča bister in svež. Naštevam vam puške in samokrese, okovane z zlatom in srebrom, slike raznih kraljev, dragoceni okvirji in cigaretna doza — dar ruskega carja Nikolaja — same dragocenosti, ki naj bi se površile, oziroma odškodovale z izplačili. Komu poldruga milijona dinarjev za račun vojne odškodnine, kakor si to Pašič in drugi oblastniki — predstavljajo.

V tem, kar vidimo iz teh primerov, se zrcali naziranje naših velikov. Ubogi invalidi, vdove in suče prosjačijo po ulicah, bolezen, beda in lakota životari po ulicah, vojne grozote so se globoko zajedle v delavne slove in grizejo še naprej, nad vso to le revščina se pa šopiri peščica ljudi, ki pravijo: mi smo prvi, mi smo vse, naše blagostanje ne sme popustiti naša trohica, naše imetje se mora množiti, — in če ves svet propade!

Mesto varčnosti — razsipnost!

Našega finančnega ministra in demokrata Kumanudija močno skrbi za voženo gospodarsko finančno stanje naše države. Prav posebno je temu le gospodu pri sreči državni proračun za leto 1922, ki vsebuje tako milijonsko ogromne postavke na račun davkoplačevalcev da se jih boji sam gospod finančni minister. Radi letošnjega proračuna je dr. Kumanudi v takih skrbih, da vedno zabičava svojim ministrijskim tovarišem, kako naj bodo —

Nisem čutil rane, ven sem planil v jasno sonce. Nekdo je planil za mano, ne vem kedo. Pred menoj je gospod zdravnik zasledoval svojega padalca po griču navzdol in pravkar sem videl, kako ga je podrl na tla. Velika rana mu je zevala na lice.

„Krog, koče, fantje! Krog koče!“ je vpil kapitan. Vkljub trušenju in zmešanju sem opazil, da mu je bil glas izpremenjen.

Ne da bi se prav zavedal, sem uboga, se obrnil na vzhod in sem z dvignjenim nožem hitel krog ogla.

V hipu sem trčil na Andersona. Divje je zavpil in nož se mu je zablskal nad glavo. Nisem imel časa, da bi se bil bal, še je zamah visel v zraku, ko sem skočil v stran, se spotaknil — in se čez glavo in vrat zaletel po griču.

Ko sem planil skozi vrata, so že tudi uporniki, kar jih je ostalo v gozdu, hoteli proti plotu, svojim tovarišem na pomoč. Prvi, ki je imel rdečo nočno čepico na glavi, je pravkar dvigal nogo čez plot, ko sem skočil okrog ogla, in tako naglo je vse šlo, da sem bil po svojem padcu že spet po koncu. To je mož z rdečo čepico še vedno dvigal nogo čez plot. Drugi je

štedljivo z državnim denarjem. Pri vseh pridigah g. finančnega ministra pa pozablja ta gospod, da bi moral pred vsem on kot misijonar varčnosti pomesti smeti razsipnosti izpred praga svojega ministristva.

Da je g. finančni minister štedljiv in varčen v besedah, a razsipev v dejanju, nam bo pojasnil površen pogled v notranjo upravo finančnega ministristva.

Finančno ministristvo ima v proračunu ogromne poslojanke kot čisto nepotrebne izdatke. Ti ogromni izdatki finančnega ministristva so preracunani na milijonske svote, s katerimi bode plačano v novem letu precejšnje število nepotrebne uradništva v pomembnih oddelkih tega ministristva.

Kako se množi število uradnikov v finančnem ministristvu, nam naj pojasni samo pogled v oni oddelek tega ministristva, kateremu pravijo: generalna direkcija državne uprave. Po proračunu za leto 1919—1920 je bil v tem oddelku 1 direktor, 2 šefa, 1 podšef, 2 tajnika, 2 knjigovodja z enim pomočnikom ter 5 pisarjev. Vseh skupaj 13 stalno nastavljenih uradnikov. V resnici bi jih niti polovico toliko ne bilo treba. Po proračunu g. finančnega ministra Kumanudija za leto 1922 pa je v ravni omenjenem oddelku poleg direktorja še eden pomočnik, 2 inšpektorja in 2 načelnika oddelkov, 5 šefov in 2 podšefa odsekov, 5 knjigovodj s 3 pomočniki, 6 pisarjev in drugih uradnikov, tako, da je zdaj izkazanih 45 stalnih namestencev, mešano 13 lanskih, poleg 40 praktikantov in dnevničarjev in 10 slug.

Število osebja pa se še vedno pomnožuje, akoravno se delo nikakor ni povečalo.

Proračun finančnega ministristva v celoti je znašal leta 1919—1920 25 milijonov dinarjev, a za leto 1922 55 milijonov. Proračun pokrajinskih finančnih uprav je štirikrat večji v l. 1922 kot leta 1919—20, a proračun okrajnih finančnih uprav pa škrat večji.

Tako, dragi čitatelji, vam štedi z državnim denarjem finančno ministristvo, ki bi moralo glede varčnosti — prednjačiti in dajati dober vzgled — vsem drugim ministristvom!

Franjo Zebot.

Vložite napovedi za dohodnino!

Za leto 1922 je treba vložiti napoved za dohodnino od 1. do 31. januarja. Kdor v tem roku ne bi vložil napovedi, temu bodo davčni uradniki odmerili dohodninski davek za leto 1922 po svoje. Proti tej odmeri ni priziiva.

Da se naši ljudje izognejo neprijetnosti napačne odmere dohodnine in da se uradnikom pri davčnih oblastih ne bo treba pri odmeri tega davka ozirati na „uradne“ podatke, domnevanja ter podatke hudobnih ovačuhov ali špičelnov, sestavite napoved o dohodkih in izdatkih v letu 1921. Ti dohodki ozir. izdatki so merodajni za odmero dohodnine leta 1922. Noben izgovor tu ne velja. Postava je postava.

gledal čez plot in nove glave so se prikazovale za njim —

Pa v teh kratkih trenutkih je bila usoda bitke odločena in zmaga je bila naša.

Gray je hitel trdo za mano in pobil na tla debelega Andersona, eden upornikov je ležal zadet od krogle ob očini steni samokres se je kadil v njegovi roki, tretjega je zdravnik „oskrbel.“ Od štirih, ki so prišli na dvorišče, je še samo eden ostal živ — ter zdrav in ta je vrzel svoj nož v stran in s smrtnim strahom na lice lezel čez plot nazaj.

„Strelajte, strelajte!“ je kričal kapitan. — „Sedaj pa, fantje, nazaj v kočo!“

Toda nihče ni čul njegovih besed, nihče ni streljal iz koče —

Nemoteno je priplezal zadnji padalec čez plot in ušel z drugimi vred v gozd. V treh sekundah je od vseh upornikov ostalo le še pet, ki so padli, štirje na dvorišču in eden zunaj plotu.

Zdravnik, Gray in jaz smo bežali v kočo. Vsak trenutek se je ulegnil spet oglašati strel in na dvorišču smo bili preveč izpostavljeni krogam.

Kdor ta naš nasvet ne bo upošteval in do 31. januarja ne bo poslal pristojni davčni oblasti napoved, bo to svojo malomarnost bridko občutil. Ne čakajte na poseben uradni poziv. Teli sedaj ni več.

Tajništvo Slovenske ljudske stranke je naprosilo g. prof. Vesenjaka, ki je znan strokovnjak v davčnih in finančnih vprašanjih, da napiše za „Slov. Gospodar“ nekaj vzorcev za napovedi. Gospod Vesenjak, kot priznan prijatelj našega ljudstva je obljubil, da sporazumno z drugimi strokovnjaki sestavi za „Gospodarja“ poseben članek „Kako se napravi napoved?“

Kdor si torej sam ne zna sestaviti napovedi, naj si napiše na polo papirja vse dohodke in izdatke l. 1921. Na podlagi vzorcev ki jih bo objavil „Slov. Gospodar“ v prihodnji številki, naj potem takoj sestavi napoved. Svetujem, da napoved pokaže, predno jo odpošlje na davčno oblast, kakemu izobraženemu prijatelju. Predlagam:

1. Sestavite si takoj seznam dohodkov in izdatkov v vašem gospodarstvu za l. 1921.

2. V vsaki občini ali županiji naj krajevni odbor naše stranke pri cerkvi ali na kakem drugem primernem kraju ustanovi pisarno za sestavljanje napovedi. Sodelujejo naj vsi naši izobraženci in odborniki.

3. Ako je komu kaj nejasno, obrnite se nemudoma na Tajništvo Slovenske ljudske stranke.

4. Pri cerkvi razglasite vse to, ali pa, kar je najbolje, kar glasno prečitajte prihodnjo nedeljo pred cerkvijo ta članek. Opozorite vse, ki so podvrženi dohodnini, o posledicah, če ne vložijo do 31. januarja napovedi. Osebito sporočite ljudem, da bo „Slov. Gospodar“ prinesel članek o sestavi napovedi. Naj dotične članke dobro shranijo.

5. Napoved napišite kar na navadni polni papirja. Naslov: „Davčna oblast v“ potem napišite najprvo dohodke, potem pa izdatke. Napišite datum, ter se podpišite s polnim imenom. Napovedi lahko pošljete po več skupaj v enem kuvertu najbolje priporočeno.

6. Vsako napoved prepisite in prepis dobro shranite. Ako bi vas davčna oblast kasneje kaj „lovila“, vam prepis napovedi takoj pove, kaj ste meseca januarja napovedali.

Sadjarji in ljubitelji sadjarstva!

Odveč bi bilo pisati o gospodarskem pomenu sadjereje za našo ožjo domovino Slovenijo, predvsem pa za bivše Spod. Stajersko. Naše podnebje in talne razmere omogočajo pridelovanje prvovrstnega, finega namiznega sadja, ki lahko tekmuje s sadjem vseh naprednih sadjerskih držav. Naše sadje uživa svetovni sloves in si je priborilo leta 1900 na mednarodni razstavi v Parizu najvišje odlikovanje: zlato kolajno. Gotovo lepo priznanje in najboljši dokaz o izborni kakovosti našega sadja!

Dim se je razknil in tedaj smo videli, kako ceno smo plačali za zmago —

Hunter je ležal nezavesten pri svoji strelni luknji. Jack pa pri svoji prestreljen skozi glavo in mrtev, in sredi koče je graščak podpiral kapi tana, oba sta bila bleda kakor smrt.

„Kapitan je ranjen!“ je dejal Trelawney.

„So pobegnili —?“ je vprašal kapitan Smollett.

„Kakor hitro so jih noge nesle!“ je odgovoril zdravnik. „Pet pa jih ne bo nikoli več bežalo!“

„Pet —!“ se je veselil kapitan. — „Glej, to je bolje, nego smo pričakovali!“ — Ostane jih še devet proti štirim! Izpočetka nas je bilo sedem proti devetnajstim!“

Pripomniti moram, da jih je kapitan še vedno preveč računal. Moč, ki ga je graščak obstrelil pri topu, je tudi umrl na svoji rani. Le osim jih je še torej bilo živih. Seveda smo to zvedeli šele pozneje.

XXII.

Uporniki se niso več vrnili, tudi noben strel se ni več oglašil. „Dobili

Toda, če pogledamo sedaj malo na tančnejše tudi naše sadonosilke, se prepričamo, da le-ti ne zaslužijo zlato kolajno in se nahajajo — redke izjeme izvzete — večinoma v zelo slabem stanju. Naravnost nečuvstvo je, da ne znamo bolje izrabiti izredno ugodnih naravnih prilik (podnebnih, talnih, gospodarskih itd.) ki jih nudi krasna naša domovina osebito za pridelovanje sadja! Milijonski zakladi leže tukaj zakopani in trebali bi jih samo dvigniti! S primernim umnim oskrbovanjem, rednim gnojenjem, zatiranjem škodljivcev in sadnih bolezni, skrbnim spravljajem, vestnim in pravilnim sortiranjem sadja bi lahko sadne pridelke podvojili, ter dosegli dva do trikrat višje dohodke iz naših sadovnjakov!

Vse to pa ne dosežemo brez noč, temveč se le na podlagi temeljite, temeljne priprave. Najprej se moramo marljivo učiti, seznaniti se vsaj z glavnimi pravili, od katerih je odvisen uspeh v tej kmetijski panogi. Vsem o nim, ki so po čitanju mojih iskreno za pisanih vrstic sklenili, preokreniti na novo pot, svetujem, da pristopijo k „Sadjarskemu društvu za Slovenijo“ s sedežem v St. Jurju ob juž. žel. — Omenjeno društvo, ki se je osnovalo meseca svečana lanskega leta, ima na men, podpirati in pospeševati sadjerejo Slovenije potom predavanj krajsih in daljših tečajev, nakupom in razpečevanjem sadjarskih potrebščin, orodja, strojev, sredstev za zatiranje škodljivcev in bolezni na sadnem drevu svojim članom po znižanih cenah. — Društvo izdaje nadalje svoje strokovno glasilo: „Slov. Sadjar“, ki izhaja mesečno in prinaša aktualne in poučne članke o sadjarstvu in vrtnarstvu iz peresa naših domačih strokovnjakov.

Vsakdo, ki pošlje na označeni naslov letno udnino v znesku 10 dinarjev, se vpiše kot član in ima pravico, do vseh ugodnosti društva, ter dobiva vrhutek mesečnik „Slov. Sadjar“.

Časna dolžnost vsakega naprednega sadjarja in lastnika sadonosnika je, da pristopi kot član k temu prekorisnemu društvu, ki deluje v povzdigo in napredek veljavne kmetijske panoge — našega sadjarstva!

Jos. Priol, Maribor.

Davorin Krajnc, nar. posl.:

Ob Novem letu

si voščijo vsi prijatelji in znanci, zdravo, veselo in srečno Novo leto.

Marsikdo gleda s strahom v novo leto, posebno tisti, ki je v starem doživel bridke izkušnje, skrbi in trpljenja. — To skušnjo ima pa naš narod. Leto je minilo, odkar si je izbral svoje zaslopnike, z veseljem seveda, ker so mu mnogo obetali, da volk kmeti kmeta, kazali žulje na rokah, ki so bili samo za parado ob volitvah. — prejel jih ni bilo in sedaj so jih prekleli z mehko deviško kožico. Kaj pa so prinesli narodu od svojih obljub? Kancelparagrafi je zasluga samostojnih, drugo, kar kažejo, da so dobrega

so svoj delež za danes!“ je dejal kapitan. Imeli smo mir pred njimi in časa dovolj, da smo se pobrigali za naše ranjence in si skuhalo obed.

Kuhala sva z graščakom vkljub nevarnosti zunaj pred kočo. Pa še tam so nama grenili delo glasni stoki in vzdih ranjencev pod zdravnikovim nožem.

Od osmih, ki so padli v bitki, so dihal še samo trije, — upornik, ki je padel pri strelni luknji, Hunter in pa Smollett. In od teh treh sta bila prva dva izgubljena. Upornik je umrl pod zdravnikovim nožem in Hunter spleh ni več prišel do zavesti. Ves dan je umiral in hropel kakor stari bol pri nas doma, ko ga je zadela kapa. Puškini udarci mu je polomili rebra in ranil prsi in pri padcu si je natrl črepanjo. Po noči je mirno izdihnil — svojo dušo.

(Dalje prihodnjik.)

Darujte za Tisk. dom!

Možgali, je spadalo med naše zahteve in če so nas v tem nekoliko podpirali, jim tega ne moremo prštevat v zašluge.

Da so pa le detajli, v splošnem pa vidimo, da se je narod varal, ko je sedel tem ljudem na limance. Kje je slovenska samostojnost, ki so jo ob volitvah tako povdarjali? Danes, po preteku enega leta, smo zopet Kranjci in Stajerci, ker nas hočejo v Sloveniji po mesarski razsekati na dvoje. — Samo za to se prepirajo, ali naj hrbtnice posle Stajercem ali dajo Kranjcem. Ako bi bila Slovenija cela skupaj, bi bilo premalo korit za razne komitarje in deželni zbor premočen poper za beograjsko poročilo.

Čudno pa se mi zdi, da se je g. Drolnik v zadnjem "Kmetijskem listu" izjavil proti velikemu številu uradništva in zvišanju plač istemu, nasproti bi pa rad imel veliko pokrajini, toraj mnogo uradništva, ki bi ali strdal, ali pa imelo sijajne plače. Pri prvem bo trpelo uradništvo, pri drugem ljudstvo.

To si znajo pomagati! Kako pogledimo!

Orožništva imamo danes okrog 40 tisoč mož po številu, torej polovico več kot v Avstriji, po kakovosti pa slabše. — V Sloveniji smo še hvala Bogu tako srečni, da imamo še stare, v stari Avstriji izsolane orožnike, kjer se ne sprejel k orožnikom nobeden brez najnatanejšje preiskave njegovega prejšnjega življenja in če se je našel mali madež na njegovih starših — z Bogom službal in ti orožniki opravljajo svojo službo vestno in natančno v blagor naroda, za katerega varnost so nastavljeni; morda je tu ali tam kaka izjema.

Ali žalibog, kako dolgo bodo mogli vztrajati pri sedanjih uredbi. Oni so prisiljeni biti pri društvu "Samopomoč" ali kako se imenuje in se jim od njihove plače, ki itak ni premastna, odtegne okrog 2000 K letno in to v dveh mesečnih rokih. Ne dobijo pa za to od tam ničesar in še ne vedo, kje je to društvo.

Zal, da ne morem dobiti natančnejših podatkov, ker jim je baže s klerikalci prepovedano občevariti; kdo jim je prepovedal, ne vem, ali prejšnji g. Huber ali sedanjí g. Dragič, vseeno bom pa vesel, ako mi kateri g. orožnik celo stvar pojasni, da se dožene, ali gre za kako nejasnost ali korupcijo.

Pa ne samo zaradi uradništva, tu li zaradi nas bi bila zedinjena Slovenija nujno potrebna. Zgubili smo Gorisko, Koroško, vse to s pomočjo izborne diplomacije.

In lako je vedno. Beograd se ne bo brigal, če zgubimo še zopet par sto Slovencev. Treba bi bilo, da se branimo sami. Kdo se pa lažje brani? Dva pritlikavca ali eden postaven mož?

Ako bi imeli avtonomijo s svojim deželnim zborom, ki bi imel zakonodajno oblast, bi mi ne vikali vedno na Beograd, bi se zavedali, da si lahko ustvarimo sami boljšo bodočnost in s tem dvignili ljubezen do naše prestolice, ki nam je pustila v naših stvareh proste roke in si z nami delo delila. In to bi bilo za konsolidiranje notranjega razmer nujno potrebno, ako hočemo priti do reda.

Dal Bog, da bi stranke v Novem letu šle v se, in spoznale svoj greh se vrnile k svojim obljubam in jih izpolnile, ako ne, naj nam prinese Novo leto nove volitve, slovenskim volilcem pravo modrost, da bodo boljše pogodili, ko pri zadnjih, slovenskemu narodu pa skupno avtonomno Slovenijo, boljšo bodočnost in v tej misli želimo vsem, ki so dobre volje: Srečno Novo leto!

Obsodba vlade pred skupščino.

V preračunski razpravi dne 29. decembra so morali slišati vladinovi uničujočo obsodbo svojega samovoljnega dela. Radi pitčega prostora podajamo samo nekaj misli iz govora poslanca dr. Josipa Hohnjeca, ki jim je povedal največ ostrih in trpkih! — Govor v celoti objavlja "Straža".

Parlament je na tleh. Iz njegovih ostankov je napravila vlada glasovalno mašino. Vladinovi, ki nikdar ne pogledajo preko ograje svoje stranke,

so obremenili državo z nesrečno ustavo, ki nasprotuje svečanim dogovorom ob začetku našega državnega ujedinenja, ter ustvarili vse nezdruge in neznosne razmere v naši državi — zlasti v Sloveniji in Hrvaški. Vladati hočejo po vsej sili, brez narodne volje, ker jim gre samo za to, kdo bo igral prvo flauto, ali Pašič ali Davidovič, ali bo izmoglaval državo ta tu ali tam, ali bo tu ta ali oni. Okrog tega vprašanja se kopičijo krize in v teh vednih krizah in pohlepih po ministrskih stolčkih ne stori vlada ničesar v narodno korist, pač pa vse mogoče v njegovo škodo!

Kortlarstvo je privedlo tako daleč, da nimamo niti enega zaključnega računa o nobenem proračunskem letu, odkar obstoji naša država.

Davki so nepravilno in krivično razdeljeni. Davek na vojne dobičke se pri nas izvaja tako, da zadene v največji meri preprostega kmeta in obrtnika, ne pa velikih vojnih bogatašev.

Finančni minister govori o varčevanju, to bo pa ostalo samo — v besedah, če se ne rešimo strahovito razraščene in razpašene militaristične in uradniške armade in če ne stopimo na pota miru in sprave, kakor druge kulturne države.

Militarizem ni jamstvo za mir, to vidimo v propasti Pruske — ki je bila gotovo najbolj militaristična država. Prava pot je samo — pot sporazuma.

V naši vojni upravi je dosti nedostatkov in nepremišljeno se ukrene marsikaj, kar naše ljudstvo razburja, tako n. pr. poziv rekrutov za božične praznike. Najhujše so pa tuji najemniki v naši vojaški in javni službi. Proti Wranglovcem je nešteto pritožb, in zahtevati moramo, da se jih takoj odstrani.

Tudi uradniška armada šteje čez 200 tisoč ter stane 2½ milijardi dinarjev na leto. Naša država ne zmore stroškov za tako vojsko in uradništvo o izvrševanju drugih njenih nalog za gospodarski, kulturni in socialni napredek državljanov pa pri vsem tem niti govora ne more biti.

Največ se pa prištedi, če odstranijo poklicani činitelji tisle krvose, ki pijejo ljudsko kri. Ti krvoseji so združeni pod imenom korupcija in to je strašno zlo za prospeh in ugled naše države.

H koncu je govornik stavil sledeče zahteve:

1. Zahtevamo izenačenje plač, doklad in sploh vseh prejemkov za vse uradnike, uslužbence in duhovnike in delavce državnih podjetij v celi državi.

2. Zahtevamo, da se vse pripravi, da se s 1. marcem izvrši izenačenje vseh davkov.

3. Zahtevamo v interesu ugleda države na zunan in znotraj, da finančni minister točno izpolni obljube glede izplačila 20% bonov za vsote, odvzete ob priliki markiranja novčanic, in zamenja ob isti priliki odvzete tisočake s falsificiranimi markami za kronsko-dinarske novčance.

4. Zahtevamo, da se v interesu gospodarsko šibkih slojev po vzgledu Čehoslovaške, Poljske, Italije in po soglasnem sklepu vseh gospodarskih krogov v Hrvat, ki in Sloveniji reši vprašanje vojnih posojil in predvojnih obilicij bivše avstro-ogrsko države.

5. Zahtevamo, da se potovanja državnih organov v inozemstvo in v državi sami omeji. Posle v inozemstvu naj vrše poslanštva ozir. konzulati, v notranjosti pa uradniki-strokovnjaki v pokrajinskih upravah.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Dne 29. p. l. se je vršila v parlamentu razprava o proračunu, oziroma o dvanaštinah za januar, februar in marec. Po doloabi ustave bi bila vlada morala parlamentu predložiti redni proračun. Vlada, ki se opira na trilo večino, je pa odvzela parlamentu svobodno roko in mu predložila zakonski predlog o dvanaštinah. Sprejetju dvanaštin so se v imenu posameznih skupin opozicije poslanci trdno upirali. V imenu Jugoslov. kluba je poslanec dr. Hohnjec v svojem govoru izjavil, da klub ne more glasovati za predložene dvanaštine. Poleg dr. Hohnjeca o govoril tudi naš poslanec dr. Janke Simrak (Hrvaška ljudska stran-

ka). Za dvanaštine so glasovali poslanci vladnih strank. Zakon je bil potem takem sprejet s 131 glasovi proti 35 — Parlament so radi pravoslav-nih božičnih praznikov odgodili do 16. t. m. ob 4. uri popoldan. Dnevni red prve seje po počitnicah je: razprava o izjavi (programu) nove vlade. — Ministrski predsednik Nikola Pašič je odložil posle zunanjega ministra. Na njegovo mesto pride baže radikalec dr. Momčilo Ninčič, bivši finančni minister. Demokrati so z Ninčičem nezadovoljni, ker bi najraje sami zasedli ta stolček zunanjega ministrstva. — Naslednikom generala Zečeviča je imenovan general Miloš Vasič, komandant I. armade v Novem Sadu. Kralj je že podpisal ukaz, s katerim je imenovan Vasič za vojnega ministra. — Na prihodnji seji zagrebškega občinskega sveta bodo volili novega župana. Kandidat Hrvatskega bloka (združene protivladne hrvatske stranke) za to velevažno mesto je bivši župan dr. S. Škulj, ki bo gotovo izvoljen, ker razpolaga Hrvatski blok v občinskem zastopu s 36 mandati, torej z ogromno večino.

Italija: Velika italijanska eskomptna banka („Banca Italiana di sconto“) je skrahirala. Glavnica te banke je znašala nad 300 milijonov lir. Bankerot (polom) te banke bo zrušil še troje drugih denarnih zavodov, ki so bili z omenjeno banko v tesni zvezi. To so: Ital. kreditna banka, Trgovska banka in Rimska banka. Vlada je hotela banki priskočiti kljub vsem težkočam na pomoč, a bilo je zastoj — bankerot je po vsej Italiji in v inozemstvu vzbudil silno razburjenost.

Bolgarija: Konferenca poslaničkov je odločila, da mora Bolgarija zadržne skupine vojsk razpustiti do 5. m. na kasneje. Radi tega se le stanje v Bolgariji silno poslabšalo in pričakovati je važnih političnih preobratov.

Avstrija: Pred par dnevi so jo raznesli vest, da bo naš ministrski predsednik Pašič odpotoval na Dunaj, kjer bi se imela vršiti pogajanja glede avstrijsko-jugoslovanskega sporazuma. Na Dunaju pa jim o prihodu Pašiča še ni ničesar znano, uverjeni so pa, da se bodo pogajanja že kmalu pričela. V prvi vrsti gre za gospodarska, socialna in naposled za politična vprašanja.

Naši tečaji in zborovanja.

Zupanski tečaj v Mariboru se bo vršil v nedeljo, dne 22. t. m. Na tečaju bodo predavali strokovnjaki iz Ljubljane in Maribora. Predavanja bodo dopoldne ob 9. ure naprej: 1. o notranjem poslovanju občine, 2. o domovinstvu, 3. o lovu in enakih strokovnih vprašanjih, ki se tičejo vsakega župana in člana občinskega odbora ali tajnika. Isti dan popoldne bodo predavanja o davkih (novih in starih), o napovedih in prizivih ter drugih važnih stvareh. Dopoldnanska predavanja imata strokovnjaka iz Ljubljane a popoldne pa g. prof. Vesenjak in naši poslanci. Posebnih vabil za ta tečaj ne bomo razpošiljali. Dvorano, kjer se bodo vršila predavanja, bomo pravočasno naznanili. Vse naše župane in občinske odbornike pozivamo, da nam vsaj do 15. januarja po dopisnici naznani, koliko mož se bo iz vsake posamezne občine udeležilo tečaja, kateri želijo opoldne skupni obed. Te podatke moramo dobiti, da moremo pripraviti prostor in vse potrebno. Tečaj je določen za župane in člane občinskih odborov sodnih okrajev: Maribor, Sv. Lenart, Slov. Bistrica, G. Radgona, Ljutomer, Ormož, Ptuj, Mariberg in Mežiška dolina. Naše zaupnike prosimo, da o tečaju obvestijo vse naše moze, ki imajo opravka pri občinah. — Tajništvo Slov. ljudske stranke v Mariboru.

Okrajne organizacije Zupanske zveze naj povabijo na županski tečaj dne 22. januarja v Mariboru vse naše župane in odbornike.

Okrajni sestanki Kmečke zveze in Zupanske zveze celškega okrožja se vrše po tem redu: Dne 9. januarja (ponedeljek) v Kozjem v okrajni hranilnici za vzhodni del kozjanskega okraja, to so župnije: Kozje, Podčetrtek, Olimje, Polje, Buče, Sv. Peter p. Sv. gorami, Podsreda, Koprivnica in Plišanj. Govorita poslance Skoberne in Krajnc. — Dne 10. januarja (torek)

v St. Vidu na Planini za zahodni del kozjanskega okraja in sicer za župnije: St. Vid na Planini, Planina, Dobje, Prevorje, Zagorje in Jurklošter. Govorita poslance Skoberne in Dav. Krajnc. — Dne 11. januarja (sreča) v Šmarju pri Jelšah za cel šmarški okraj. Govorita poslance Pišek in Pušenjak. — Dne 12. januarja (četrtak) v Staremtrgu, stara šola v župnišču, za cel slovenjegraški okraj. Govorita poslance Pušenjak in Krajnc. — Dne 13. januarja (petek) v Sošanju, cerkvena hiša, za cel soštanski okraj. Govorita Pušenjak in Krajnc. — Dne 14. januarja (sobota) v Rečici ob Savi, v župnišču, za cel okraj gornjezravske župnije. Govorita poslance Pušenjak in Krajnc. — Začetek povsod ob 9. uri. Na okrajne sestanke Kmečke zveze in Zupanske zveze so povabljeni zlasti vsi odborniki in odbornice krajevnih Kmečkih zvez, vsi naši župani, občinski odborniki in njih namestniki, ki se že pristopili ali nameravajo pristopiti k Zupanski zvezi. Pa tudi drugi pristalsi naše stranke so povabljeni na okrajne sestanke!

Izobraževalni tečaji (enodnevni) za zaupnike Slovenske ljudske stranke in organizatorje naših izobraževalnih in mladinskih društev so se vršili v mariborskem okrožju: v Setnici ob Dravi, Breznu, Svecini, Cirkovcah, Sv. Urbanu, Vel. Nedelji, Središču in Poljčanah. Predavali so prof. Vesenjak, dr. Capuder, o. Pavel, tajnik Žebot in urednik Golob. V St. Lenartu v Sl. gor. se je vršil 2. in 3. jan. dvadnevni tečaj, v Marenbergu pa 2. januarja zbor zaupnikov.

Shod zaupnikov naše stranke za marenberški okraj se je vršil dne 2. januarja v Marenbergu. Namesto zadržanega poslanca Pušenjaka je poročal tajnik Žebot. Napravili so se važni sklepi.

Sv. Urban pri Ptuj. Na Janzevo dne 27. dec. se je vršil tukaj dobro obiskan socialni tečaj. Vsi, tudi navzoči samostojneži, so sledili z vidnim zanimanjem stvarnim izvajanjem obeh govornikov, g. prof. Vesenjaka in tajnika Žebota, ki sta slikala v živih podobah nesrečni položaj, v katerega nas je zavozila sedanja nesposobna vlada demokratov, radikolov, muslimanov in samostojnežev. Slovesno so prisegli zborovalci, da ne bodo nikdar dopustili, da bi se izključil križ in krščanski nauk iz naših šol; z ljubeznijo hočejo spraviti nazaj na pravo, trdno pot svoje nesrečne brate, ki jih je zapeljala ostudna agitacija nasprotnikov dne 28. nov. 1920. Le v pošten, za blagor ljudstva skribeči krščanski Ljudski stranki je naša rešitev. Kako globoko so segale besede navzočim v srce, katere odkrite besede samostojneža, ki je rekel po shodu: Danes so pač govorili resnico! — Da bi se revežem le odprle oči! — Za mnoge zaslepljene žal ni rešitve.

Ustanovitev katol. izobraževalnega društva v Svetinah pri Ormožu se vrši v nedeljo, dne 8. januarja. Govori g. poslanec dr. Hohnjec iz Maribora.

Oplotnica. Dne 12. dec. smo imeli pri nas prvokrat v lepem orlovskem domu izobraževalni tečaj. Gg. govorniki: župnik Iv. Razbornik, župnik Fr. Hohnjec, vikar Jos. Mirt in Iv. Rancigaj so nam v lepi priprosti besedi predavali: o izobraževalnem, političnem in združnem delu ter o potrebi katoliškega časopisa.

Poljčane. Slovenska ljudska stranka je priredila na starega leta dan pri Hartnerju podučen tečaj, katerega se je udeleževalo okoli 300 zaupnikov. Tudi ženstvo je bilo dobro zastopano. Tečaja se je udeležilo 12 županov in zaupnikov iz Poljčan, Studenic, Makol, Laporja, Črešnjeca, Sladke gore, Loč in Sv. Jerneja. Predavala sta tajnik Žebot in urednik Golob iz Maribora. Tečaj je trajal celih pet ur. Naši ljudje so vstrajali do zadnjega in so izrazili željo, da se take prireditve večkrat ponovijo. — Pri nas še sedaj po novem letu pridno vršimo agitacijo za nove naročnike za „Slov. Gospodarja“. Skoro vsaka hiša si je že naročila naš list.

Sv. Peter v Sav. dol. V nedeljo, dne 1. januarja je imel pri nas zborovanje g. narodni poslanec Martin Krajnc. V jedrnatih besedah je razložil množici političen položaj v Beogradu in doma. Volilci so izrekli poslanecem Slov. ljudske stranke zaupanje in jih pozvali, naj vstrajajo na zahtevi za avtonomijo, naj delujejo na to, da se zniža vojaštvo in da ohrani šola verski značaj.